

NASTAVLJENA PODVODNA ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA NA JUŽNOJ STRANI OTOKA ILOVIKA

Antički brod možda datira iz 2. stoljeća prije Krista

Arheološki nalazi u vodama Ilovika

Koncem 2016. godine, na temelju informacija dobivenih od slovenskog kolege arheologa Mirana Eriča, Lošinjski muzej saznao je za postojanje novog arheološkog nalazišta na otoku Iloviku. Lošinjski muzej odmah je osigurao sredstva za stručni uvidaj koji je proveo Odjel za podvodnu arheologiju Hrvatskog restauratorskog zavoda

PIŠE Cristian Bruno GALIĆ
 SNIMIO Igor MIHOLJEK

U razdoblju od 3. do 15. rujna održala su se podvodna arheološka istraživanja na starom drvenom brodu na južnoj strani otoka Ilovika kojeg je, unazad koju godinu, jako jugo donijelo na svjetlo dana. Arheološka istraživanja provodio je Odjel za podvodnu arheologiju Hrvatskog restauratorskog zavoda i Lošinjski muzej u suradnji s francuskim kolegama sa Sveučilišta u Marseille (Aix-Marseille University, French National Center for Scientific Research (CNRS), Centre Camille Jullian (CCJ)).

Podizanje svijesti o baštini

Ovaj istraživački projekt dio je događanja vezanih uz obilježavanje Europske godine kulturne baštine. Osnovni su ciljevi Europske godine kulturne baštine otkrivanje vrijednosti kulturne baštine Europe od najranije dobi (Baština u školi), promicanje održivog kulturnog

Podvodna istraživanja na Iloviku su nastavljena

turizma (Turizam i baština) te korištenje istraživačkih, inovacijskih, znanstvenih i tehnoloških mogućnosti za bolje očuvanje i prezentiranje baštine (Znanost za baštinu). Ministarstvo kulture kao koordinacijsko tijelo ovog događanja u Hrvatskoj prepoznalo je i financijski podržalo ovaj projekt kojim se želi prezentirati bogatstvo i raznolikost hrvatske podvodne kulturne baštine. Uz Ministarstvo kulture projekt je podržao i Grad Mali Lošinj kao osnivač Lošinjskog muzeja.

Podvodna arheološka istraživanja na Iloviku u fokus stavljaju važnost podizanja svijesti o podvodnoj kulturnoj baštini, koju lokalna zajednica počinje doživljavati kao znanstvenu

disciplinu koja nije sama sebi svrhom nego djeluje u službi i na korist toj zajednici. U takvu društvenom okruženju ona postaje dio turističke ponude, postaje brand i temelj kulturnog turizma određenog mjesta.

Antički brod ispod 60 cm pijeska

Ovaj projekt istraživanja, zaštite i prezentacije antičkog broda iz podmorja otoka Ilovika prezentiran je u Europskoj godini kulturne baštine. Ministarstvo kulture kao koordinacijsko tijelo ovog događanja u Hrvatskoj prepoznalo je i financijski podržalo ovaj projekt kojim se želi prezentirati bogatstvo i raznolikost hrvatske podvodne

kulturne baštine. Uz Ministarstvo kulture projekt je podržao i Grad Mali Lošinj kao osnivač Lošinjskog muzeja.

Koncem 2016. godine na temelju informacija dobivenih od slovenskog kolege arheologa Mirana Eriča, Lošinjski muzej saznao je za postojanje novog arheološkog nalazišta na otoku Iloviku. Lošinjski muzej odmah je osigurao sredstva za stručni uvidaj koji je proveo Odjel za podvodnu arheologiju Hrvatskog restauratorskog zavoda. Uz brojne do danas istražene brodolome, nedavni pronalazak ostataka brodske konstrukcije na otoku Iloviku svjedoči o iznimno opasnoj plovidbi Jadranom u antičko doba.

Zbog načina gradnje i analize starosti drveta moguće je datirati navedeni brod u 2. st. pr. n. e. Istraživanje, zaštitu i prezentaciju broda provodi Odjel za podvodnu arheologiju Hrvatskog restauratorskog zavoda i Lošinjski muzej iz Malog Lošinja s francuskim stručnjacima sa Sveučilišta u Marseilleu (Aix-Marseille Université) i Nacionalnog centra za znanstvena istraživanja (Centre National de la Recherche Scientifique), roniocima MUP-a RH Specijalne policije i ronilačkog centra Subseason. Bitno je naglasiti međuinstitucionalnu suradnju na razini Hrvatske, ali i međunarodnu suradnju

Procjena veličine nalazišta

Igor Miholjek, viši restaurator, voditelj Odjela za podvodnu arheologiju Hrvatskog restauratorskog zavoda kaže da je cilj istraživanja u 2018. godini procjena veličine nalazišta, dokumentiranje detalja brodogradnje te plan zaštite in situ.

Iako navedeni brod nije jedini istraživani antički brod u Jadranu, vrijedan je i zanimljiv ponajprije zbog toga što pripada starijem horizontu brodova koji su plovili Jadranskim morem. Zahvaljujući interdisciplinarnoj suradnji, moći će se sljedećih godina provesti sustavna, znanstvena i zaštitna istraživanja prema najvišim standardima struke, a rezultat će konačnim prezentiranjem toga potonulog antičkog broda, kaže Miholjek.

Viša kustosica, ravnateljica Lošinjskog muzeja Zrinka Ettinger Starčić kaže da podvodna arheološka istraživanja na Iloviku u fokus stavljaju važnost podizanja svijesti o podvodnoj kulturnoj baštini, koju lokalna zajednica počinje doživljavati kao znanstvenu disciplinu koja nije sama sebi svrhom nego djeluje u službi i na korist toj zajednici. U takvu društvenom okruženju ona postaje dio turističke ponude, postaje brand i temelj kulturnog turizma određenog mjesta, zaključuje Ettinger Starčić.